

Vammaisten henkilöiden työtoiminta (SHL 27 e §)

Kuvaile palvelun sisältöä

- o SHL työtoiminta on henkilöille, joilla ei ole kehitysvammadiagnoosia, vaan joku muu vamma tai sairaus, joka heikentää toimintakykyä niin ettei normaali työllistyminen onnistu. Asiakkaat eivät useinkaan ole niin vaikeavammaisia, että olisivat vaikeavammaisten päivätoiminnan asiakkaita. Heidän työtoimintansa toteutuu erilaisissa työtoimintaa toteuttavissa yksiköissä. Asiakkaat ovat yleensä eläkkeellä tai kuntoutusrahalla.

Mikä organisaatio palvelua järjestää?

- o SHL työtoimintaa järjestetään osittain vammaispalveluissa ja osittain aikuissosiaalityön kautta.

Mikä taho/tahot palvelua tarjoaa?

- o Autismisäätiö, Rinnekoti, Mehiläinen, sekä omana palveluna.

Kuinka paljon asiakkaita palvelussa on (esim. vuosittain)?

- o Nurmijärven alueella alle 10 vammaispalveluissa. Luvut muilta alueilta ovat selvitteillä.

Minkälainen on asiakasrakenne ja -jakauma?

- o onko esimerkiksi kehitysvammadiagnoosia, mielenterveysdiagnoosia vai onko palveluun ohjattu sosiaalisista syistä, päihdeongelmista johtuen jne.
- o Vammaispalveluiden asiakkailla useimmiten asperger-diagnoosi ja lisäksi yleensä mielenterveys diagnoosia tai ADHD diagnoosi sekä/tai moniongelmaisia asiakkaita esim. kuurous, mtt ja päihdeongelmaa samanaikaisesti.
- o Kehitysvammaisten työtoiminta on järjestetty erityishuoltona.

Mitkä ovat asiakkaiden yleisimmät lähettäjätahot?

- o Terveystieteiden tutkimuskeskus, sosiaalitoimi/aikuissosiaalityö tai lapsiperheen palvelut, psykiatrian poliklinikka, asuntolat, erityisoppilaitokset.

Mihin asiakkaat päätyvät tästä palvelusta?

- o Monesti palvelut jatkuvat pitkäaikaisesti ko. palvelussa, osa asiakkaista jää kokonaan pois toiminnasta myöhemmin.

Kuinka pitkiä palvelujaksoja asiakkailla on?

- o Vuosia, osalla muutamia kuukausia tai lyhyempiäkin jaksoja, jonka jälkeen asiakkaat toteavat, ettei kyseinen palvelu vastaa heidän tarpeitaan/toiveitaan.

Kuvaile ja pohdi tiiviisti, kuinka palvelussa toimii yhteistyö muiden sote-palveluiden kanssa?

- o Jos asiakkaalle järjestetään palveluita vammaispalveluiden kautta, hän jää yleensä lopulta pelkästään vammaispalvelun asiakkaaksi, vaikka alussa tehdäänkin yhteistyötä, jos asiakas siirtyy vammaispalveluun esim. aikuis- tai lapsiperheiden palveluista.

Onko palvelussa tai sen asiakkailla (tai osalla asiakkaista) tukenaan asiakasvastaava? Jos on, kuka toimii asiakasvastaavana? Jos ei, voit pohtia, olisiko asiakasvastaavamallista hyötyä tai haittaa.

- o Vammaispalveluissa näiden asiakkaiden omatyöntekijä on yleensä sosiaalityöntekijä tai sosiaaliohjaaja.
- o Varsinaista asiakasvastaavaa ei ole.

Onko asiakkaille tarjolla työhönvalmennusta? Jos on, kuinka paljon?

- o Joskus asiakas voi olla sekä työtoiminnassa yksikössä että saada myös työhönvalmennusta samalta palveluntuottajalta.
- o Yhdellä asiakkaalla ollut TE toimiston maksamaa työhönvalmennusta (Nurmijärvi). Muilta alueilta tilanne on selvitteillä.

Mikäli mahdollista, kuvaile ja/tai arvioi, mitä etuusia asiakkaat saavat. Vaikuttaako etuusjärjestelmän logiikka asiakkaiden ohjautumiseen palveluun?

- o Yleensä asiakkaat ovat eläkettä saavia, osa saa kuntoutusrahaa. Joskus asiakkaat saavat työttömyyspäivärahaa. Esimerkiksi opiskelun päätyttyä, kun asiakas ei halua hakea eläkettä, voi hän olla työvalmennuksen asiakas.

Saavatko asiakkaat korvauksia palveluun osallistumisesta?

- o Jos kyseessä on selkeästi työtoiminta, saa asiakas pientä korvausta palvelua järjestävältä taholta. Osa voi olla niin lähellä päivätoimintaa, että korvausta ei ehkä makseta.

Pohdi, minkä asioiden pitää muuttua, jotta palvelusta päästäisiin etenemään nykyistä paremmin avoimille työmarkkinoille/TE-toimiston asiakkaaksi/työllisyyspalveluihin/ Kelan ammatilliseen kuntoutukseen tai koulutukseen.

- o Tarvitaan riittävästi työvalmentajan resurssia, jotta työvalmentaja kykenee tekemään näiden asiakkaiden kanssa yhdessä töitä, olemaan yhteydessä TE-toimistoon ja selvittämään kuntoutumis- ja koulutusmahdollisuuksia. Palkkatukiratkaisuja tarvitaan tukemaan avoimille työmarkkinoille pääsyä. Lisäksi tarpeen on asennemuutos ja näkyvyys. Työhönvalmennuksen ryhmätoiminnot ovat myös hyödyksi.

Kuvaile mahdollista työnantajayhteistyötä/yhteistyötä te-toimiston kanssa. Voit myös pohtia, miten näitä voisi parantaa.

- Sosiaalityössä ei ole resurssia tämän tyyppiseen työskentelyyn, vaan tämänkaltaisen työskentely nähdään enemmän työvalmentajien tehtäväksi, joilla on siihen hyvä asiantuntemus. Työvalmentajien ja työtoiminnan ohjaajien verkostoituminen ja yhteistyön lisääminen.

Kuvaile keskeisiä haasteita.

- Asiakkaan mahdollisuuksia lähteä eteenpäin työ- ja päiväaikaisesta toiminnasta avoimille markkinoille pitää lisätä, jos asiakkaalla on omaa halua työelämäään.

Muuta huomioitavaa:

- Tällä hetkellä vammaispalvelun asiakkaiden SHL työtoimintaa ostetaan pääasiallisesti ostopalveluna palveluntuottajilta. Monet asiakkaat asuvat Vantaalla, Helsingissä tai tarvitsevat esim. autismiosaamista.

Kuvaamme myöhemmin hankkeen aikana yhden toteutuneen palvelupolun esimerkinomaisesti.